

Jarle Øvrehus
Austrepollen 226
5476 Mauranger

Mauranger 17.12.2023

Kvinnherad kommune
Rosendalsvegen 10
5470 Rosendal

Merknad til “Planprogram på høring. Detaljregulering for Fv 49 Nordrepollen - Austrepollen, PlanID 20230001”

Det er blitt utarbeidet flere rapporter, forprosjekter og analyser angående tunnel mellom Austrepollen og Nordrepollen. Den siste rapporten var et teknisk forprosjekt fra juni 2021 utarbeidet av Vestland Fylkeskommune, som igjen baserte sin vurdering på en rapport fra 2017 utarbeidet av Norconsult. I det tekniske forprosjektet vurderes alternativene B-F og B-G/GI som de alternativene som bør utredes videre, men i det senere planprogrammet er alternativet B-J også tatt inn. I det følgende vil jeg argumentere for at de to førstnevnte alternativene bør skrinlegges, og at man bør satse på alternativ B-J.

Hovedformålet med planen er å trygge trafikantene på strekningen og sikre veien mot ras (rassikringsprosjekt). Ved å ha kort tunnel (alternativ B-F) slik at den kommer ut i Salbudalen er ikke å sikre veien mot ras. Det er fortsatt tre skredutsatte områder igjen: Furekambgjelet, Bussevika og Ospelundgjelet. Alle disse tre stedene er det gått skred i nyere tid, og senest nå i helgen 16.12.2023 hvor veien ble stengt pga steinskred/steinsprang fra Furekambgjelet og Ripelsbekken som går ned i Bussevika.

Sørpeskred fra Ospelundgjelet 10.01.2012

Alternativ B-F vil kreve enorme mengder fylling i sjø og langs strandlinje. I Austrepollen er vi heldige å ha et unikt skjærgårdsområde. Dette området er et yndet sted for gytende fisk og har alltid vært godt med fiske. Det er også et godt område for hekkende fugl. En slik fylling som kreves ved alternativ B-F vil være svært ødeleggende for dette området. Her er det både fritidsfiskere og yrkesfiskere som bruker området. Det er registrert gyteplass, spesielt for torsk. Dette alternativet er helt ufattelig at det i det hele tatt brukes tid på, på grunn av de massive fyllingene i sjø, fjerning av et gammelt naustmiljø med SEFRAK-registrerte bygg, ny bru over Austrepolluelva og en del oppdyrket jord som går med. Og det verste med det er at en del av de skredutsatte områdene IKKE blir utløst, dermed er hele rassikringsprosjektet meningsløst.

Alternativ B-G/GI er alternativet hvor tunnelinnslaget er ved der den tidligere bomstasjonen til Folgefonntunnelen lå. Dette alternativet vil utløse et par skredpunkt, men fortsatt vil Ospelundgjelet være igjen; se bilde ovenfor. Vestland Fylkeskommune bygger nå Krokatunnelen som også er en rassikringstunnel. Her har man valgt å gå for en kort løsning for å spare penger, og det vil si at ikke alle skredpunkt blir utløst. 17.03.2023 gikk det et 150 meter bredt sørpeskred ved Kroka som feide med seg en gravemaskin og en bil. Det var helt utrolig flaks at det ikke gikk menneskeliv, siden der hvor skredet kom pleide man å stå med ledebil og dirigenter. Dette er et godt eksempel på at lokalkunnskap er gull verdt når det gjelder ras- og skredsikring. Om tunnelen hadde blitt laget litt lenger, kunne man unngått et slikt skredpunkt. Dette er direkte sammenlignbart med tunnelen Austrepollen-Nordrepollen og Ospelundgjelet. Om man velger bort alternativene B-F og B-G/GI så vil Ospelundgjelet som skredpunkt bli utløst. Det vil fortsatt være mulighet for at skredet går over Fv 500, men trafikken som går gjennom tunnelen Austrepollen-Nordrepollen vil bli skånet for de fremtidige skred her.

Alternativ B-G/GI vil ødelegge en god del dyrket mark. I en bygd med allerede begrenset tilgang til dyrkbar jord, er dette prosentvis ganske mye for de to brukene som blir skadelidende. For det andre er man heller ikke her kvitt problemet med et par rasutsatte steder. I forprosjektet står det også vitterlig at man er usikker på hvor i det hele tatt man kan treffe på fjell. Det er så mye løs stein og ur i området, og langt inn til berget at her må man muligens ha en lang portal og løsmassetunnel før man kommer til selve fjellet.

Alternativ J er det som er mest ønskelig, og det som er mest fornuftig. Dette er den korteste veien totalt sett, selv om det er den lengste tunnelen. Ved dette alternativet blir man kvitt alle de rasutsatte stedene som de andre alternativene fortsatt vil ha. Likevel er det et utfordrende sted å anlegge et tunnelinnslag, grunnet skredviftene som er på begge sider. Men som det står i forprosjektet:

“Alle alternativa med tunnel mellom Nordrepollen og Austrepollen er krevjande med tanke på skred og grunnforhold. Grunnforholda er ein føresetnad for om alternativa er moglege å bygge, og det er naudsynt med vidare grunnundersøking og seismikk for å ta eit endeleg val om beste løysing.”

Det er viktig at Kvinnherad kommune støtter opp om lokalbefolkningens krav om tunnelinnslag oppe ved Folgefonntunnelen. Austrepollen vil bli aller best tjent med alternativ J som vil spare bygda for unødig trafikk, det vil bli mindre inngrep i landbrukslandskap, fjordlandskap og Sefrak-registrerte bygninger kan få stå. Trafikken vil også være best tjent med å ha en kortest mulig vei, og å slippe å kjøre gjennom ei bygd og videre utover skredutsatte områder.

Avgrensningen av planområdet som er vist på kartutsnittet ble heldigvis utvidet helt opp til Folgefonntunnelen for å få med alternativ B-J. I høringsuttalelsen fra Vestland Fylkeskommune angående Statkraft sin søknad om Mauranger 2 kraftverk, skriver VLFK at det er mulig de vil bruke samme deponi for å lagre steinmasser, som de i dag bruker i forbindelse med Kroatunnelen. Dette deponiet (Veastein) er det viktig å få klarlagt hvorvidt skal brukes eller ikke, og i det hele tatt hvordan tunnelmassene skal håndteres.

Med vennlig hilsen
Jarle K. Øvrehus